

คำนำ

เหตุผลสำคัญที่ผู้วิจัยมีความประสงค์และความตั้งใจจะทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) ตามหลักการ แนวคิด และบทบัญญัติของตราสารระหว่างประเทศ” เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและเป็นไปตามหลักการของตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (UNCLOS ๑๙๘๒) ความตกลงว่าด้วยการอนุรักษ์และจัดการประชากรสัตว์น้ำที่อยู่ระหว่างเขตทางทะเลและที่อพยพย้ายถิ่นไกล (UNFSA) จรรยาบรรณในการทำการประมงอย่างรับผิดชอบ (Code of Conduct for Responsible Fisheries) แผนปฏิบัติการสากลในการป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IPOA-IUU) รวมทั้งความตกลงว่าด้วยมาตรการของรัฐเจ้าของท่า (Port State Measures Agreement : PSMA) ในการใช้ตราสารดังกล่าวนี้เป็นเครื่องมือในการป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพตามหลักการสากล โดยมีเจตนาจะทำการค้นคว้า รวบรวม ศึกษา ตีความ และวิเคราะห์เพื่อนำหลักการและบทบัญญัติของตราสารระหว่างประเทศดังกล่าว (ซึ่งประกอบด้วยบทบัญญัติที่มีผลผูกพันทางกฎหมายและไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย) มาเขียนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ได้มีความเข้าใจตราสารระหว่างประเทศที่สำคัญดังกล่าวข้างต้นอย่างเป็นระบบ เห็นที่มาและความเชื่อมโยงของหลักการ แนวคิดและบทบัญญัติทั้งหมดอย่างชัดเจน เมื่อเข้าใจเจตนารมณ์ที่แท้จริงอย่างถ่องแท้แล้ว ก็จะทำให้การนำตราสารเหล่านั้นไปปรับใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ หรือใช้เป็นความรู้พื้นฐานสำคัญในการเจรจากับสหภาพยุโรปหรือประเทศอื่นๆ ที่อาจใช้มาตรการกีดกันทางค้ากับไทยในอนาคต ทำให้ทีมเจรจาของไทยมีหลักการของการจัดการประมงเป็นหลักยึดที่จะต้องปฏิบัติตาม มิใช่ไปปฏิบัติตามมาตรฐานที่ประเทศใดประเทศหนึ่งได้กำหนดขึ้น ซึ่งอาจมิได้เป็นไปตามหลักการสากลที่ประเทศส่วนใหญ่ในโลกใช้เป็นหลักปฏิบัติอยู่ ผู้วิจัยเขียนงานวิจัยฉบับนี้ขึ้นจากประสบการณ์ที่สั่งสมมาในระหว่างปฏิบัติงานด้านกฎหมายประมงระหว่างประเทศมากกว่า ๒๕ ปี กอปรกับได้มีโอกาสร่วมงานกับศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) ในนามผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่กลางปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ทำให้เล็งเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งจัดทำเอกสารวิชาการฉบับนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงสำหรับผู้ปฏิบัติงาน นักศึกษา ชาวประมง และผู้สนใจทั่วไป

แม้ว่าจะมีระยะเวลาค่อนข้างจำกัดในการทำการศึกษาและจัดทำเอกสารวิจัยฉบับนี้ แต่ผู้วิจัยก็ได้ใช้พยายามอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ทั้งในด้านเนื้อหาและบทวิเคราะห์ประเด็นหลักกฎหมายที่สำคัญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านและสามารถนำไปปรับใช้กับงานที่แต่ละท่านมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง อันส่งผลโดยตรงต่อการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของไทยในเวทีโลกที่ดียิ่งขึ้นในลักษณะที่ประเทศทำการประมงด้วยความรับผิดชอบ และผู้วิจัยขอถือโอกาสนี้ขอขอบคุณคุณคุณสุรศักดิ์ เหลืองอร่ามกุล คุณปาริชาดา ชาวสวน คุณยสินทร พรหมมณี คุณศักดิ์นันท นูวรรณ และคุณจุฑามาศ สีภา ทีมงานของผู้วิจัย ที่ให้การสนับสนุนผู้วิจัยในทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่องและน่าประทับใจยิ่ง ตลอดจนขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัว ได้แก่ นาวาอากาศเอก (พิเศษ) ทองหล่อ เนียมศิริ คุณสุรพล-คุณจิรพล-คุณพิชชาพร อ่อนอุระ ที่เข้าใจและเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งแก่ผู้วิจัย ส่งผลให้งานวิจัยฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หากมีข้อบกพร่องอันอาจจะเกิดขึ้น ผู้ทำการศึกษาขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

นางพวงทอง อ่อนอุระ

นิติกรเชี่ยวชาญ

รักษาการในตำแหน่งนิติกรทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัย

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑